



Amersfoort, 8-2-08

JWS/JDO/zorg in detentie/015

Aan de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport  
De heer Dr. A. Klink  
Postbus 20350  
2500 EJ Den Haag  
Fax (070) 340 78 34

Aan de Minister van Justitie  
De heer Dr. E.M.H. Hirsch Ballin  
Postbus 20301  
2500 EH Den Haag  
Fax 070-3707911

Aan de Minister van Buitenlandse Zaken  
De heer Drs. M.J.M. Verhagen  
Postbus 20061  
2500 EB Den Haag  
Fax 070-3484848

Amersfoort, 8 februari 2008

Betreft: verzoek om inlichtingen

Geachte heren,

De Johannes Wier Stichting is een organisatie die reeds meer dan 20 jaar actief is op het gebied van mensenrechten en gezondheidszorg. Het is een professionele organisatie van artsen, verpleegkundigen en paramedici. Waar het gaat om mensenrechten is het referentiekader de in de internationale verdragen vastgelegde norm. In het bijzonder bij het voorliggende onderwerp het recht op gezondheid. Dit is onder andere vastgelegd in het VN Verdrag voor Economische, Sociale en Culturele Rechten. In artikel 12 wordt gesproken over het recht op gezondheid en in het General Comment nummer 14 (aangenomen in 2000) is in meer detail vastgelegd wat hiermee wordt bedoeld. Nederland heeft dit verdrag geratificeerd en zich hiermee gebonden verklaard.

Reden om u te schrijven is de recente melding van het overlijden van een ingesloten vreemdeling in een van de detentieboten van de Dienst Justitiële Inrichtingen. Wij begrijpen en respecteren dat hangende nader onderzoek door het Openbaar Ministerie en de gerechtelijke sectie waar de krant over bericht door u over deze zaak nog geen nadere mededelingen gedaan zullen en kunnen worden.

Wel spreken wij onze grote verbazing uit dat in hetzelfde krantenbericht de DJI-woordvoerder meldt dat het "Naar het zich volgens hem laat aanzien, is de man een natuurlijke dood gestorven"; terwijl in hetzelfde bericht gemeld wordt dat "De woordvoerder van de DJI kon daar (dat is het onthouden van medisch noodzakelijke hulp en het niet reageren op noodoproepen van celgenoten) niet op in gaan".

Voor zover ons bekend vindt een (gerechtelijke) sectie slechts plaats indien er (mogelijk) sprake is van een misdrijf. Overigens is de Johannes Wier Stichting van mening dat bij elk overlijden in detentie dat niet verklaard kan worden door een reeds bekend lijden in detentie, niet alleen bij vreemdelingen, er nader onderzoek plaats zou moeten vinden door middel van een sectie, tenzij de nabestaanden zich daar tegen verzetten. Met dergelijk postmortaal onderzoek kan worden aangetoond dat de medische zorg binnen de DJI-muren gelijk is aan de zorg er buiten, danwel dat er niet is gehandeld conform de 'state of the art' van de betreffende beroepsgroep.

Reden om u nu toch te schrijven is dat dit niet de eerste maal is dat er geklaagd wordt over de kwaliteit van de geleverde (medische) zorg op plaatsen van vreemdelingen bewaring. Wij herinneren u aan de rapportages van de IGZ van de afgelopen jaren. De vele wisselingen van de medische en verpleegkundige zorgaanbieders, en met name op de gebrekkige toeleiding door niet gekwalificeerd personeel naar de medische zorg buiten kantooruren. De Raad van Europa heeft in haar recente rapport van de 'Committee for the Prevention of Torture (CPT)' (kenmerk CPT/Inf (2008) duidelijke aanbevelingen gedaan voor de permanente aanwezigheid van een verpleegkundige op de boot. Het opvolgen deze aanbeveling zal vergelijkbare incidenten hopelijk voorkomen.

Met dit incident wordt de suggestie die de minister van Justitie van 29 januari jl. (nr 24587 31200 VI Nr 245) wekt dat aan deze verplichting reeds ruimschoots wordt voldaan gelogenstraft. Met het overlaten van een toeleidende rol naar medische zorg aan executief personeel indien er geen verpleegkundige aanwezig is, wordt geen recht gedaan aan het recht op gezondheid van deze kwetsbare groep.

De Nederlandse Staat heeft met het ratificeren van mensenrechten-verdragen de verplichting om zorg te dragen dat het 'recht op gezondheid' gerespecteerd, beschermd en waargemaakt wordt. Gaarne roepen wij u op om uw verantwoordelijkheid te nemen om op een zodanige wijze vorm te geven aan "the right to health", een universeel mensenrecht, voor iedereen zonder enig onderscheid, dus ook op plaatsen van vreemdelingenbewaring door de Staat wordt waargemaakt. Ons inziens is er ondanks het gestelde in de gezondheidszorgvisie van DJI 'zorg buiten is zorg binnen' nog steeds een verschil, met name in plaatsen van vreemdelingenbewaring.

Derhalve verzoeken wij u ons zodra het onderzoek in deze zaak is afgerond, ons op de hoogte te brengen van de bevindingen. Los van het onderzoek in deze casus roepen wij u op om een onafhankelijke commissie van deskundigen zich middels onderzoek een oordeel te laten vormen over de kwantiteit en kwaliteit van de geleverde (medische) zorg op plaatsen van vreemdelingenbewaring.

Vanzelfsprekend biedt de Johannes Wier Stichting u haar expertise aan en is gaarne bereid u nader te informeren mocht u nog vragen hebben.

In afwachting van uw reactie,  
Met vriendelijke groeten,

Dr. Joost J den Otter, voorzitter